

5. АВТОРСЬКІ ПРОГРАМИ ТА ПРОЕКТИ

Наталія Євгенівна Адаменко,
відмінник освіти України,
спеціаліст вищої категорії,
«учитель-методист» початкових класів
ЗНЗ І–ІІІ ступенів № 36 ім. С. П. Корольова
Голосіївської районної державної адміністрації,
м. Київ, Україна

УДК 37.013.42[005.336.2]

ПРЕДМЕТНІ ТУРНІРИ ТА ОЛІМПІАДИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ (Я і Україна)

Шкільні олімпіади ввійшли у наше життя не так давно, але одразу стали досить популярними. І це не дивно, оскільки учитель отримує унікальну можливість перевірити знання та вміння учнів, а також результативність власної професійної діяльності. Саме тому весь навчальний рік кожний учень наполегливо готується до випробувань різного рівня.

Варто звернути увагу, що початкова школа знаходиться трохи осторонь цієї проблеми. Так, у нас з'явився Міжнародний конкурс знавців української мови імені Петра Яцика і Міжнародний математичний конкурс «Кенгуру». Однак дитині для того, щоб гідно виступити на конкурсах такого рівня, необхідно навчитися елементарному: правильно відповідати на запитання, заповнювати бланки, встигати виконувати запропоновані завдання, не соромитися публічних виступів тощо. Однак і це не головне, оскільки найважче – **навчитись брати участь** в інтелектуальних змаганнях, **вигравати і програвати**, робити висновки і у жодному разі не здаватися, а **йти вперед**, врахувавши власні помилки. І тоді перемога здається ще солодшою, навчальна діяльність стає не просто процесом «ходіння до школи», а життєвою необхідністю.

Як цю проблему розв'язуємо ми у ЗНЗ І–ІІІ ступенів № 36 ім. С. П. Корольова міста Києва? Починаючи з 2-го класу впродовж навчального року було складено і проведено предметні турніри та олімпіади з усіх предметів, що викладаються у початковій школі (із залученням вчителів-предметників). Це не можна робити стихійно, оскільки все повинно бути чітко сплановано і повідомлено учням. Наприклад, у класі заздалегідь може з'явитися наступне оголошення.

УВАГА! УВАГА! УВАГА!

Усі діти, які хочуть перевірити свої знання та вміння з навчальних дисциплін, а також позмагатися один з одним, можуть взяти участь в предметних турнірах та олімпіадах, що будуть проведені в нашому класі!

Українська мова (дата) – перший тур (знання навчального матеріалу)
(дата) – другий тур (мовні ігри та вправи)
(дата) – третій тур (творчі завдання)

Конкурс читців «Зимова круговерть» (українською) –
(дата)

Чтение (рус.) (дата) – первый тур (литературная викторина)
(дата) – второй тур (творческие задания)

Русский язык (дата) – первый тур (знание учебного материала)
(дата) – второй тур (языковые игры и упражнения)
(дата) – третий тур (творческие задания)

Конкурс читців «Мама – главное слово» (російською) –
(дата)

Математика (дата) – перший тур (завдання з родзинкою)

(дата) – другий тур (практичні завдання)
(дата) – третій тур (логічні завдання)

Я і Україна (дата) – перший тур (знання про навколишній світ)
(дата) – другий тур (знання про Україну)

Технологія навчання (дата) – перший тур (комбіновані завдання)
(дата) – другий тур (комбіновані завдання)

Усі учасники будуть відзначені
заохочувальними балами з навчальних предметів,
а переможці – грамотами і призами.

На що вплине проведення таких заходів?

По-перше, це можливість для кожної дитини «приміряти» інформацію на себе, оцінити себе і власні можливості.

По-друге, дитина має змогу чітко заздалегідь розпланувати власні позашкільні заняття, щоб не вийшло накладок.

По-третє (найголовніше!), діти стануть проявляти набагато більше уваги та інтересу до навчання: почнуться розпитування, пошуки цікавої літератури, обмін враженнями, групування за інтересами тощо.

Якщо учитель хоче краще вивчити своїх учнів, то ми рекомендуємо йому провести моніторинг цього процесу: участь дітей у турнірах (які учні з якого навчального предмета змагалися), переможці та призери, перехід від одного туру до іншого, кількість набраних балів. Учителю необхідно бути готовим до перших невдач, сліз та образ конкурсантів. Тому паралельно здійснюється діяльність з психологічної підтримки особистості кожного учня.

Дітей обов'язково необхідно нагороджувати грамотами, де стояв би підпис не лише директора, а й вчителя-предметника. Добре, якщо на батьківських зборах дорослі домовляться, що призи за перемогу будуть не банальними ручками і блокнотами, а дитячими енциклопедіями (математика, мова), книгами творів класиків літератури (читання), наборами для ручної праці (трудове навчання), картинами (Я і Україна). Ці призи стануть корисними і пам'ятними для дітей на довгі роки.

Такі перші класні змагання допомагають учням набути важливий досвід поведінки у запропонованій ситуації, наділяють дитину духом боротьби, стимулюють її пізнавальні інтереси, заохочують до самовдосконалення, стають першою сходинкою до життєвих олімпіад.

Пропонуємо вашій увазі завдання класних предметних турнірів і олімпіад для учнів 2–3 класів (кожен учитель обере завдання, знаючи можливості свого класу). Під час підготовки поданих нижче завдань ми користувалися матеріалами посібників видавничої групи

«Основа» (м. Харків), періодичних видань «Початкова школа», «Початкове навчання та виховання» та власними ідеями та знахідками.

Я І УКРАЇНА

Завдання першого туру

1. РОЗМИНКА

Чи росте дерево взимку? _____

Куди зайцю зручніше бігти: вгору чи згори? _____

Який звір спить всю зиму вниз головою? _____

Де у коника вуха? _____

Листя яких дерев восени червоніє? _____

Пташенята якої пташки не знають своєї матері? _____

Навіщо білці довгий і пухнастий хвіст? _____

Яких перелітних птахів ти знаєш? _____

Назви зимуючих птахів. _____

Куди восени зникають метелики? _____

Які свійські птахи вміють плавати? _____

Кого називають санітарами лісу? _____

2. З'ЄДНАЙ ЛІНІЯМИ:

січень		бузок
березень	дерева	береза
жовтень		яблуня
літо	осінь	агрис
червень		сосна
лютий	кущі	порічки
квітень		липа
липень		каштан
вересень		жасмин
зима	весна	подорожник
травень		горобина
серпень		петрушка
листопад		
грудень		

3. НАМАЛОЙ ЛИСТЯ:

клена
берези
дуба
горобини

Завдання другого туру

1. РОЗМИНКА

Як називається наша країна? _____

Як називається столиця нашої країни? _____

Якими морями омивається наша країна? _____

Які річки нашої країни ти знаєш? _____

Яка найбільша річка нашої країни? _____

У якій області ти живеш? _____

Як називається твоє місто? _____

Яка річка протікає в твоєму місті? _____

Які ще міста нашої країни ти знаєш? _____

Чим славетний наш край? _____

Назви державні символи нашої країни. _____

Назви рослини-символи нашої країни. _____

Традиційні українські страви. _____

2. ВИДАТНІ ЛЮДИ ТВОЄЇ КРАЇНИ (з'єднай лініями):

Тарас Шевченко

Катерина Білокур

Сергій Корольов

Леся Українка

Микола Лисенко

Богдан Хмельницький

Михайло Грушевський

Василь Сухомлинський

поет

президент

художник

конструктор

композитор

педагог

письменник

3. НАРОДНІ СВЯТА (з'єднай лініями):

Різдво Христове

літо

Покрова

Великдень

зима

Водохреща

Івана Купала

весна

Стрітєння

Щедрий вечір

осінь

Маковій

4. НАМАЛЮЙ УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ КОСТЮМ:

чоловічий

жіночий

Буду рада, якщо мої доробки стануть у пригоді колегам.